

**BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN**

BỘ Y TẾ

TRƯỜNG ĐẠI HỌC Y DƯỢC

HỨA VĂN ĐỨC

**ĐÁNH GIÁ KẾT QUẢ ĐIỀU TRỊ UNG THƯ
BÀNG QUANG NÔNG BẰNG PHẪU THUẬT
NỘI SOI QUA ĐƯỜNG NIỆU ĐẠO**

LUẬN VĂN BÁC SĨ NỘI TRÚ BỆNH VIỆN

THÁI NGUYÊN - NĂM 2015

**BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN**

BỘ Y TẾ

TRƯỜNG ĐẠI HỌC Y DƯỢC

HỨA VĂN ĐỨC

**ĐÁNH GIÁ KẾT QUẢ ĐIỀU TRỊ UNG THƯ
BÀNG QUANG NÔNG BẰNG PHẪU THUẬT
NỘI SOI QUA ĐƯỜNG NIỆU ĐẠO**

Chuyên ngành : Ngoại khoa

Mã số : NT 62.72.07.50

LUẬN VĂN BÁC SĨ NỘI TRÚ BỆNH VIỆN

NGƯỜI HƯỚNG DẪN KHOA HỌC

PGS.TS. Đỗ Trường Thành

THÁI NGUYÊN - NĂM 2015

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi, các số liệu, kết quả nghiên cứu ghi trong luận văn là trung thực và chưa từng được công bố trong bất kỳ công trình nghiên cứu nào khác.

Thái Nguyên, ngày 18 tháng 12 năm 2015

Tác giả luận văn

Hứa Văn Đức

LỜI CẢM ƠN

Tôi xin chân thành cảm ơn Ban giám hiệu, phòng sau đại học, các thầy cô trong bộ môn Ngoại - Trường Đại Học Y Dược Thái Nguyên, Ban giám đốc, tập thể các khoa ngoại bệnh viện Đa Khoa Trung Ương Thái Nguyên, ban giám đốc cùng tập thể khoa Ngoại bệnh viện trường Đại Học Y Dược Thái Nguyên đã dạy bảo, tạo điều kiện thuận lợi cho tôi trong quá trình học tập nội trú và nghiên cứu.

Tôi xin chân thành cảm ơn ban giám đốc, phòng kế hoạch tổng hợp, phòng lưu trữ hồ sơ, tập thể khoa phẫu thuật tiết niệu - Bệnh viện hữu nghị Việt Đức. Ban lãnh đạo, tập thể khoa ngoại bệnh viện đa khoa tư nhân Hùng Vương đã tạo điều kiện thuận lợi cho tôi hoàn thành luận văn.

Với lòng kính trọng và biết ơn sâu sắc, tôi xin cảm ơn chân thành tới PGS. TS. Đỗ Trường Thành, Trưởng khoa phẫu thuật tiết niệu, bệnh viện Hữu Nghị Việt Đức. Thầy đã tận tâm hướng dẫn tôi trong qua trình học tập, nghiên cứu và hoàn thành luận văn này.

Xin cảm ơn mẹ và gia đình những người luôn bên tôi động viên, tạo điều kiện thuận lợi nhất để học tập và nghiên cứu. Cảm ơn các bạn bè đồng nghiệp và các bạn nội trú đã giúp đỡ, động viên tôi trong quá trình học tập. Cảm ơn tất cả các bệnh nhân tham gia nghiên cứu đã tạo điều kiện thuận lợi cho tôi hoàn thành luận văn này.

Xin chân thành cảm ơn!

Thái Nguyên, ngày 18 tháng 12 năm 2015

Học viên

Hứa Văn Đức

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

AJCC	: American Joint Committee on Cancer (<i>Hội ung thư Hoa Kỳ</i>)
BCG	: Bacillus Calmete Guerin (<i>vac xin phòng lao</i>)
BN	: Bệnh nhân
BQ	: Bàn quang
CS	: Cộng sự
CT scanner	: Computed topography (<i>chụp cắt lớp vi tính</i>)
G	: Grade (<i>độ mô học</i>)
GD	: Giai đoạn
HG	: High grade (<i>độ mô học cao</i>)
MMC	: Mitomycin C
MRI	: Magnetic resonance imagine (<i>chụp cộng hưởng từ</i>)
NCCN	: National Comprehensive Cancer Network (<i>Mạng lưới ung thư quốc gia Mỹ</i>)
TUR	: Transurethral resection (<i>cắt u bàng quang nội soi qua niệu đạo</i>)
UT	: Ung thư
UTBM	: Ung thư biểu mô
UTBQ	: Ung thư bàng quang
UTBQN	: Ung thư bàng quang nông
UTBQXL	: Ung thư bàng quang xâm lấn
WHO	: World Health Organization (<i>Tổ chức Y tế thế giới</i>)
%	: Tỷ lệ phần trăm

MỤC LỤC

ĐẶT VẤN ĐỀ.....	1
Chương 1:TỔNG QUAN.....	3
1.1. Giải phẫu và liên quan của bàng quang.....	3
1.2. Mô học, sinh lý của bàng quang.....	6
1.3. Dịch tế học và nguyên nhân của ung thư bàng quang.....	10
1.4. Đặc điểm giải phẫu bệnh ung thư bàng quang.....	11
1.5. Sự tiến triển của ung thư bàng quang.....	14
1.6. Đặc điểm bệnh học của ung thư bàng quang.....	14
1.7. Điều trị.....	22
Chương 2:ĐỐI TƯỢNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU.....	30
2.1. Đối tượng nghiên cứu.....	30
2.2. Địa điểm và thời gian nghiên cứu.....	31
2.3. Phương pháp nghiên cứu.....	31
2.4. Phương pháp điều trị áp dụng trong nghiên cứu.....	36
2.5. Phương pháp thu thập và xử lý số liệu.....	40
2.6. Vấn đề đạo đức trong nghiên cứu.....	41
Chương 3:KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU.....	42
3.1. Đặc điểm lâm sàng, cận lâm sàng.....	42
3.2. Kết quả điều trị.....	48
Chương 4:BÀN LUẬN.....	61
4.1. Một số đặc điểm lâm sàng và cận lâm sàng.....	61
4.2. Kết quả điều trị ung thư bàng quang nông.....	70
KẾT LUẬN.....	77
1. Một số đặc điểm lâm sàng và cận lâm sàng bệnh nhân UTBQN.....	77
2. Kết quả điều trị ung thư bàng quang nông.....	77

KHUYẾN NGHỊ.....	79
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	
MẪU BỆNH ÁN NGHIÊN CỨU.....	
HÌNH ẢNH MINH HỌA	
DANH SÁCH BỆNH NHÂN	

DANH MỤC HÌNH

Hình 1. 1. Liên quan giữa bàng quang với các cơ quan xung quanh ở nam	4
Hình 1. 2. Mạch máu bàng quang	5
Hình 1. 3. Cấu tạo vi thể mô học thành bàng quang bình thường	7
Hình 1. 4. Hình ảnh vi thể của biểu mô bàng quang bình thường	8
Hình 1.5. Hình ảnh ung thư biểu mô chuyên tiếp dạng nhú qua nội soi	12
Hình 1.6. Hình ảnh đại thể ung thư biểu mô thể đặc	12
Hình 1.7. Hình ảnh ung thư biểu mô tại chỗ qua nội soi	12
Hình 1.8. Hình ảnh vi thể của ung thư biểu mô tế bào vảy	13
Hình 1.9. Hình ảnh vi thể của ung thư tế bào chuyên tiếp	13
Hình 1.10. Hình ảnh vi thể của ung thư tế bào tuyến	14
Hình 1.11. Phân chia giai đoạn của UTBQ	20

DANH MỤC BIỂU ĐỒ

Biểu đồ 3.1. Tai biến, biến chứng phẫu thuật	48
--	----

DANH MỤC BẢNG

Bảng 2.1. Các yếu tố nguy cơ tái phát và xâm lấn theo OERTC.....	35
Bảng 3. 1. Phân bố bệnh nhân ung thư bàng quang nông theo nhóm tuổi và giới.....	42
Bảng 3. 2. Phân bố nghề nghiệp, tiền sử bệnh nhân ung thư bàng quang nông	43
Bảng 3. 3. Lý do vào viện	43
Bảng 3. 4. Triệu chứng toàn thân.....	44
Bảng 3. 5. Thời gian từ khi có triệu chứng đến lúc được chẩn đoán.....	44
Bảng 3. 6. Xét nghiệm sinh hóa đánh giá chức năng thận.....	45
Bảng 3. 7. Kích thước, vị trí, số lượng u trên siêu âm	45
Bảng 3. 8. Kích thước, vị trí, số lượng và hình dáng u trên nội soi.....	46
Bảng 3. 9. Kích thước, vị trí, số lượng u bàng quang trên phim chụp cắt lớp vi tính.....	47
Bảng 3. 10. Thời gian phẫu thuật.....	48
Bảng 3. 11. Thời gian điều trị hậu phẫu.....	49
Bảng 3. 12. Kết quả giải phẫu bệnh sau mổ.....	50
Bảng 3. 13. Giai đoạn xâm lấn trên mô học.....	50
Bảng 3. 14. Phân độ biệt hóa tế bào.....	50
Bảng 3. 15. Giai đoạn và độ biệt hóa mô học UTBQN	51
Bảng 3. 16. Giai đoạn xâm lấn mô học sau mổ với tình trạng bệnh nhân.....	51
Bảng 3. 17. Mối liên quan giữa giai đoạn xâm lấn trên mô bệnh học sau mổ và tái phát, xâm lấn	52
Bảng 3. 18. Mối liên quan giữa độ biệt hóa và tái phát, xâm lấn sau mổ	53

Bảng 3. 19. Mối liên quan giữa tình trạng bệnh nhân và tái phát, xâm lấn	54
Bảng 3. 20. Mối liên quan giữa tái phát, xâm lấn và điều trị hóa chất, miễn dịch hỗ trợ sau mổ	55
Bảng 3. 21. Mối liên quan giữa thời gian tái phát và số lượng u trên nội soi.	56
Bảng 3. 22. Mối liên quan giữa thời gian tái phát và độ biệt hóa	57
Bảng 3. 23. Mối liên quan giữa các nhóm nguy cơ tái phát và tái phát, xâm lấn sau mổ.....	58
Bảng 3. 24. Mối liên quan giữa các nhóm nguy cơ xâm lấn và tái phát, xâm lấn sau mổ.....	59
Bảng 3. 25. Mối liên quan giữa thời gian tái phát và điều trị hỗ trợ sau mổ ..	60